

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

Cap. 1. Quid sit mortificatio, & quis dicatur homo mortificatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

PARS PRIMA.

IN QVA EXPONITVR FINIS
quem Mortificationis studiosus proponere
habere debet, & rationes ac utilitates,
quas hoc studium cuique com-
mendatum esse de-
beat.

CAPVT I.

Quid sit Mortificatio, & quis dicatur ho-
mo mortificatus.

Mortificare rem aliquam, est
diminere ei suam vitam: vnde
intellexerimus quid in homi-
ne sit vita, non latebit quid sit mortifi-
catio. Habet homo duplicem vitam. V-
nam naturalem, quatenus homo est, &
animam, quæ est principium vitæ, hæ-
bet corpori coniunctam: nam vt Ari-
stoteles loquitur, *in viventibus idem est*
esse quod viuere. Alteram verò moralem,
quæ consistit in actionibus liberis ho-
minis, siue interis siue externis: quo
sensu dicimus, eius, qui ex actione ali-
qua magnam capit voluptatem, verè
causa, ex venatione, vitam esse venari.
Sicut ergo tollere homini vitam & esse
naturale, est eum occidere, sic tollere ei
vitam moralem, easq; actiones, ex qui-
bus

*Arist. l. 2. de
anima.
S. Tho. 2. 2. q.
17. a. 1. & 2.*

bus magnam capit voluptatem, est illū
 mortificare ac proinde quando homo
 sponte sibi hanc voluptatem subtrahit,
 dicimus eum se mortificare: & simili-
 ter cum abstinet ab actionibus liberis
 natura & genere vitiosis, legique diui-
 næ contrarijs, dicitur mortificare hæc
 vel illa vitia, vel mori vitijs & delictis.
 Vnde S. Paulus: *Mortificate*, inquit, *mem-*
bra vestra, quæ sunt super terram, hoc est,
 quæ pertinent ad vitam terrenam, *for-* **Col. 3.**
nicationem, iraunditiam, libidinem, concu-
pisceritiam malam, & auaritiam. Quemad-
 modum enim omnia membra natura-
 lia animæ coniuncta, faciunt corpus
 naturale, ita omnia peccata, secundum
 Apostolum, faciunt vnum corpus pec-
 cati, sic vt quodlibet peccatum sit v-
 num quasi membrum. Vult ergo vt sin-
 gula gladio pœnitentiæ abscindamus,
 donec totum corpus peccati destruat
 & moriatur, sicut loquitur ad Roma-
 nos. *Hoc scientes*, inquit, *quia vetus ho-*
mo noster simul crucifixus est, vt destruat
corpus peccati, & ultra non seruiamus pecca-
to. Quorum verborum sensus est: Chri-
 stum morte sua peccatum occidisse &
 sustulisse, vt per pœnitentiam eam no-
 bis proficuum & salutarem reddentes
 ab omni quoque peccato liberemur.

Qua

Qua significatione mortificationis modum fusa & larga si vtamur, cuius virtuti, qua aliquod vitium depellit attribuere poterimus nomenclaturam mortificationis.

Cæterum sunt aliæ actiones hominis liberæ inclinationi naturali consentaneæ. nec tamen vitiosæ, vt comedere, bibere, dormire: dolores, contumptum, vituperia in rebus, quæ sub preceptum non cadunt, fugere, recreantibus item honestis & moderatis & commoda quædam ac solatia corporis, quæ superuacanea verè non sunt amplecti: à quibus homo si spontè voluntariè se absteineat, hoc est, si quid de licito cibo, potu, somno, recreatione, alijsque corporis commodis detrahat, tum propriè secundum sacra Scripturæ, & sanctorum Patrum doctrinam se dicitur mortificare. Quomodo se mortificauit B. Apostolus, cum scripsit: *Castigo corpus meum, & in seruum meum redigo*, castigabat enim abstinentiæ à cibo, & inflictione verberum, alijsque modis. De eadem mortificatione loquitur ad Galatas: *Qui sunt Christi carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs*, id est, qui sunt membra viuæ Christi, sese affligunt, multa

1. Cor. 9.

Gal 5.

eita solatia & commoda carni adimen-
 do, imò eam laboribus & pœnis subi-
 gendo, vnde fit vt & vicia omnesque e-
 ius cupiditates refrenent. Ad Corin- 2. Cor. 4.
 thios quoque, *Semper, inquit, mortifica-*
tionem IESV in corpore nostro circumferi-
mus, hoc est, ad imitandum Christum
 semper affligimus corpora nostra ieiu-
 nijs, laboribus, & pœnis voluntarijs,
 sponteque ad illas nos offerimus, *vt*
vita Iesu, inquit Apostolus, manifestetur
in corporibus nostris. Christus enim, post-
 quam multas passus esset, in corpore
 glorioso resurrexit,

Meritò autem mortificationis &
 mortis moralis nomen obtinuit actio,
 qua cupiditates carnis refrenamus, &
 propriam voluntatem alienæ subijci-
 mus; nam sicut homo mortuus non
 mouetur, nisi motus ab alio: sic seruus
 Dei mortificatus non sua, sed aliena
 maiorum suorum & Dei voluntate
 mouetur. Et sicut corpus mortuum, si-
 ue contumelijs, siue laudibus afficiatur,
 nullum indicium doloris vel gaudijs
 præbet: sic homo Dei verè mortificatus,
 quamuis multis iniurijs & plagis im-
 peratur, summa mansuetudine & pati-
 tia omnia tolerat, nō secus quàm si om-
 ni sensu destitutus esset, imò aliquan-
 do

do ex illis magnam animo capit voluptatem

Hoc Mortificationis sanctæ exercitium, quoniam ad ducendam vitam Christiano homine dignam apprimere rat necessarium, idcirco efficaciter in diuinis litteris nobis, licet sub diuersis vocabulis, est commendatum. Id enim primò nobis commendat voce Ieiunij, etsi enim ieiunium quandoque vsurpetur pro sola abstinentia à cibis, quæ non est mortificationis portio, tamen illas comprehendit omnem carnis castigationem, quæ fit abstinentia à cibis vel potu, cilicijs, disciplinis, tolerantia æstus & frigoris, duritia lecti, alijsque corporis asperitatibus. Quo sensu in persona Dei Ioel: *Conuertimini, inquit, ad me in toto corde vestro, in ieiunio, & in fletu & in planctu.* Nomine enim ieiunij intellexit omnes externas pœnitentias, quas fideles facere solent ad satisfaciendum pro suis peccatis. Et eodem sensu Esdras ait, se prædicatione sua populo persuasisse, vt per ieiunium se affligerent coram Domino, quo tandem è Babylone liberati ad sua redire possent. Quo tempore non solum inedia, sed etiam cilicijs, humicubatione, sacceo vestitu, & cinerum aspersione se affligebant. Ita

Ioel. 2.

1. Esd. c. 8.

EX-

exponit alicubi S. Augustinus, cum ait: *August. l. de
ieiunio vniuersam corporis castigationem si- per f. instit.
gnificari, sicut eleemosynis omnis beneuolen- resp. 17.
tia, & beneficentia, & oratione omnes regule
sancti desiderij insinuantur. Quam doctri-
nam secuti Theologi, omnia bona ope-
ra ad tria genera, ieiunium, orationem,
& eleemosynam, quibus Deo de pecca-
tis satisfacemus, reuocârunt.*

Hoc mortificationis exercitium quod
proprium est sanctorum, qui vehemen-
ter abhorrent à peccatis, & aliud non
laborant, quàm vt diuinæ voluntati in
omnibus obsequantur. Vnde S. Grego- *Greg l. 4.
rius agens de sancto quodam sacerdo- dial c. 11.
te, qui ad tuendam castitatem omnibus
fœminis etiam pijs & religiosis aditum
ad ædes suas negabat; Habent quippe, in-
quit, sancti viri hoc proprium, vt, quò semper
ab illicitis longè sint, à se plerumque etiam li-
cita abscondant. Declarat idem B. Augusti- *Aug. l. de fide
nus egregiè his verbis. Peccata leuia, in- ad Petrum,
quiens, quantò in rebus licitis, & à Deo con- c. 3 14. 42.
cessis frequenter hominibus surrepunt, & quã-
tò magis fortioribus cibis corpus impletur, &
carnalibus cor hominis actibus affectibusque
implicatur, tantò frequentior culpa in hac
moralitate contrahitur. Propterea humiles
serui Christi qui cupiunt Domino suo sine im-
pedimento absque animi noxia cogitatione
ser-**

seruire, coniugia omnino non appetunt, & carnibus & vino abstinent, in quantum corporis valetudo permittit, non quia peccatum est aut coniugem habere, aut vinum carnes percipere, sed quia mundioris vite instituta sectantur, & corpora castigare volunt.

Et quanquam omnium seruorum Dei proprium sit hoc mortificationis genus, quo licita abscinduntur, neque plus facilius sit ad illicita, tamen in illis maxime conuenit qui oratione mentali vacant, & magno studio Christianae perfectionis culmen contendunt, quemadmodum diuinus ille

Rich. in lib.
de Contem-
plat.

dum ait: *Voluntatem nostram nunquam perfecto desiderio bonorum caelestium inflammari posse, nec intellectum nostrum rerum diuinarum contemplatione plenè posse illustrari & purgari, nisi diligentes simus in reprimendis concupiscentiis & cupiditatibus corporis etiam licitis & necessarijs.*

Cic. li. i. Tus-
cul. q.

Nec latuit haec virtus sapientissimos quoque gentilium, Socratem, Platonem, aliosque, quos secutus M. Tullius Cicero ita loquitur: *Tota Philosophorum vita, ut ait idem Plato, commentatio mortis est: nam quid aliud agimus, cum à voluptatibus, id est, à corpore, cum à re familiari, quae est familia & ministra corporis, cum à Republica,*

MORTIFICATIONE. 179

cum à negotio seu ocamus animum , quid in-
 quam , tam agimus , nisi animum ad seipsum
 aduocamus? secum esse cogimus? Secernere au-
 tem animum à corpore, nequicquam aliud est,
 quam emori discere . Quare hoc commente-
 mur, addit, mihi crede, disiungamusque nos à
 corporibus. id est, consuescamus mori. Hoc
 dum erimus in terris, erit illi cœlesti vitæ simi-
 le. Et cum illuc ex his vinculis emissi feremur,
 minus tardabitur cursus animorum. Hucus-
 que Tullius. Vnde liquet, quàm rationi
 naturali conforme sit mortificationis
 exercitium , quantaque sit Euangelicæ
 veritatis maiestas , cum maximum, ad
 quod Philosophi ingenij sagacitate
 peruenerunt sit instar minimæ vmbre,
 si comparetur cum copiosissima luce,
 qua nos per Christum in hac materia
 illustrati sumus . Quare & ampliores
 gratias Deo opt. Max. debemus pro tan-
 to beneficio , quòd mysterium hoc per
 fidei doctrinam tam perspicuè, tam-
 que infallibili certitudine
 didicerimus.

CA.